

Nr 197

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av konvention om kontinentalsockeln m. m.; given Stockholms slott den 6 november 1964.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt 12 § regeringsformen föreslå riksdagen att godkänna en den 29 april 1958 i Genève dagtecknad konvention om kontinentalsockeln m. m.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

Torsten Nilsson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att riksdagen godkänner en i Genève den 29 april 1958 dagtecknad konvention om kontinentalsockeln jämte ett fakultativt protokoll rörande obligatoriskt biläggande av tvister om tolkningen och tillämpningen av bl. a. kontinentalsockelkonventionen. Enligt denna konvention utövar strandstaten suveräna rättigheter över den utanför territorialgränsen liggande kontinentalsockeln, såvitt gäller dennas utforskande och tillgodogörandet av dess naturtillgångar.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet å Stockholms slott den 6 november 1964.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler ministern för utrikes ärendena fråga angående *godkännande av en i Genève den 29 april 1958 dagtecknad konvention om kontinentalsockeln m. m.* och anför därvid följande.

Det hävdvunna geologisk-geografiska begreppet »kontinentalsockeln» betecknar den förhållandevis långsamt sluttande del av havsbotten, som är belägen mellan stranden och början av den s. k. kontinentalsslutningen, där bottenprofilen övergår i en brantare sluttning ned mot de stora havsdjupen. Denna övergång torde flerstädes ske på ett djup av omkring 200 meter. Bredden på den sålunda beskrivna kontinentalsockeln är högst varierande. På sina ställen är den endast någon kilometer bred medan den på andra sträcker sig ett tusental kilometer ut från kusten.

Kontinentalsockeln anses rymma rika naturtillgångar, särskilt i form av mineral, olja och naturgas. Sökandet efter fyndigheter har pågått under många år vid vissa kuster och har här och var givit mycket lönande resultat med påföljd att intresset för kontinentalsockeln och dess rikedomar snabbt vuxit. Icke minst har letandet under senare år efter olja och naturgas i Nordsjön tilldragit sig stor uppmärksamhet.

Vetenskapens och teknikens snabba utveckling under och efter andra världskriget har ökat möjligheterna att exploatera havsbottnens naturrikedomar. Samtidigt har insikten om nämnda tillgångars begränsning framkallat en strävan från många staters sida att skaffa sig kontroll över dem för att förebygga missbruk. Denna strävan har tagit sig uttryck i statliga anspråk på viss höghetsrätt över kontinentalsockeln. I en del fall har dock anspråken varit mera långtgående än som motiverats av nämnda syfte och inneburit intrång i havets hävdvunna frihet både i vad gäller sjöfart och fiske.

Den moderna utvecklingen av de folkrättsliga reglerna avseende kontinentalsockeln kan sägas ha inletts av Förenta Staterna. I en proklamation den 28 september 1945 förklarade president Truman, att amerikanska staten ansåg sig ha äganderätt till naturtillgångarna i kontinentalsockeln utanför landets kuster samt ägde utöva kontroll och jurisdiktion över dem. Uttryckligen angavs emellertid, att de ovanför sockeln belägna vattnen förblev fritt hav.

Efter den amerikanska proklamationen har många andra stater unilateralt framställt anspråk på kontinentalsockeln. Anspråken är till sin karaktär tämligen skiftande. En typ av anspråk ansluter sig nära till 1945 års amerikanska proklamation och inskränker sig sålunda till naturtillgångarna på havsbotten och i dess underlag. Till denna kategori torde få hänföras bl. a. Norges genom en kunglig resolution den 31 maj 1963 framförda anspråk på överhöghet över kontinentalsockeln utanför Norges kust såvitt gäller utnyttjandet och utforskandet av dess naturtillgångar. En annan typ av anspråk, framställda av en rad latinamerikanska stater, går längre och gäller också jurisdiktionen över vattnen över kontinentalsockeln, det s. k. epikontinentala havet. Dessa jurisdiktionskrav avser i första hand fisket. Kravens tyngdpunkt ligger i vissa fall på fiskerättigheterna och i andra på rätten att vidtaga åtgärder till skydd för fiskbeståndet m. m. Att systematiskt klart skilja dessa krav från vissa strandstaters anspråk på särskilda fiskezoner eller på s. k. »conservation zones» utanför territorialgränsen låter sig knappast göra. Icke heller territorialvattenbegreppet kan hållas distinkt från det suveränitetsbegrepp som inrymmer i vissa latinamerikanska staters anspråk i anslutning till kontinentalsockeln. Flera stater längs Sydamerikas västkust, som nästan helt saknar geologisk kontinentalsockel i egentlig mening, har sålunda framfört långtgående jurisdiktionskrav avseende vattnen intill 200 sjömil från kusten.

Många av de stater, som genom ensidiga deklARATIONER gjort anspråk på kontinentalsockeln, har till stöd för dessa åberopat gällande folkrätt. Här emot har andra stater, däribland Sverige, invänt, att folkrätten tvärtom hävdar havets frihet och att undantag som inskränker denna frihet i princip blott kan grundas på mellanfolkliga överenskommelser.

För att söka sammanjämka de meningsskiljaktigheter, som sålunda uppstått mellan olika stater och grupper av stater, upptog Förenta Nationernas kommission för internationell rätt frågan om kontinentalsockeln på sitt arbetsprogram. Efter flera års förberedelsearbeten framlade kommissionen år 1956 förslag till konventionsbestämmelser angående kontinentalsockeln. Förslaget behandlades vid den konferens om kodifieringen av de folkrättsliga reglerna om havet, som med deltagande av ombud för 86 stater ägde rum i Förenta Nationernas regi i Genève under tiden den 24 februari—27 april 1958. Vid denna konferens antogs *konventionen om kontinentalsockeln* samt ytterligare tre konventioner, nämligen konventionen om territorial-

havet och tilläggszonen, konventionen om det fria havet och konventionen om fisket och bevarandet av de levande naturtillgångarna i det fria havet. I anslutning till konventionerna antogs också ett *fakultativt signaturprotokoll om obligatoriskt biläggande av tvister* rörande tolkningen och tillämpningen av konventionerna.

Fråga är i detta sammanhang endast om konventionen om kontinentalsockeln och det fakultativa protokollet men nämnas kan att Sverige hittills icke biträtt någon av de fyra konventionerna.

Kontinentalsockelkonventionen trädde i kraft den 10 juni 1964. Den har numera biträtts av följande 24 stater:

Amerikas Förenta stater, Australien, Bulgarien, Cambodja, Colombia, Danmark, Dominikanska Republiken, Guatemala, Haiti, Israel, Madagaskar, Malaysia, Polen, Portugal, Rumänien, Senegal, Sovjetunionen, Storbritannien, Sydafrika, Tjeckoslovakien, Uganda, Ukraina, Venezuela och Vitryssland.

Konventionens och det fakultativa protokollets texter på engelska och franska jämte översättning till svenska torde såsom bilagor (Bilaga 1 och 2) få fogas vid detta protokoll.

Konventionen

I det följande skall lämnas en redogörelse för kontinentalsockelkonventionens innehåll.

I *art. 1* moment a. definieras uttrycket kontinentalsockeln, sådant detta användes i konventionstexten. I sockeln inbegripes havsbotten och dess underlag i de områden under vatten, vilka gränsar till kusterna men är belägna utanför territorialgränsen. Sockeln sträcker sig ut till ett vattendjup av 200 meter eller, därutanför, intill dess djupet omöjliggör exploatering. I artikelns moment b. föreskrives, att konventionen även gäller motsvarande områden kring öar.

Konventionen har således en dubbel bestämning av kontinentalsockelns gräns mot de stora vattendjupen, primärt ett djup av 200 meter och subsidiärt vad som brukar kallas exploateringsgränsen.

Vad Sverige beträffar ger konventionens definition till resultat att en kontinentalsockel i konventionens mening finnes överallt utanför den svenska territorialgränsen i de hav som omger Sverige.

Art. 2 bestämmer och begränsar strandstatens rätt med avseende på kontinentalsockeln.

Enligt första stycket utövar strandstaten suveräna rättigheter över sockeln, men blott i vad avser utforskandet och tillgodogörandet av dess naturtillgångar.

I andra stycket understrykes rättigheternas exklusiva karaktär. Ingen äger sålunda, i de fall där strandstaten icke själv låter utforska eller ex-

ploatera sockeln, bedriva sådan verksamhet eller göra gällande någon rätt till sockeln, såvida icke strandstaten givit sin uttryckliga tillåtelse.

I tredje stycket utsäges, att strandstatens rättigheter avseende kontinentalsockeln ej är beroende av besittningstagande, vare sig effektivt eller symboliskt. Icke heller erfordras någon form av viljeförklaring från strandstatens sida.

Stycket fyra anger närmare vilka av kontinentalsockelns naturtillgångar, som avses i konventionen. Hit räknas mineraliska och andra icke levande tillgångar, vilka finnes antingen på själva havsbotten eller därunder. Hit hör också de levande organismer, som kallas sedentära, d. v. s. de organismer, vilka på det utvecklingsstadium då de kan utnyttjas antingen är helt orörliga på havsbotten eller därunder eller ej kan röra sig annat än i direkt kontakt med havsbotten eller dess underlag.

Artikeln vilar på en kompromiss mellan staternas vitt skiljaktiga intressen och anspråk. Den utgår å ena sidan från att det alltjämt skall slås vakt om havets traditionella frihet, främst i vad avser sjöfart och fiske. Å andra sidan inför den en ny regel enligt vilken en strandstat skall ha vissa, noga angivna rättigheter i vad gäller naturförekomsterna i kontinentalsockeln utanför dess territorialvatten.

I *art. 3* fastslås, att strandstatens rättigheter med avseende på kontinentalsockeln ej får inverka på det ovanförliggande vattnets egenskap av fritt hav. Ej heller inverkar rättigheterna på det fria luftrummet.

Art. 4 stadgar begränsningar i strandstatens rättigheter, avsedda att bevara den hävdvunna friheten att nedlägga och underhålla kablar och ledningar på havsbotten.

Art. 5 understryker i sitt första stycke, ytterligare en gång, syftet att icke inkräkta på havets frihet. Sålunda föreskrives, att strandstaten ej äger bedriva verksamhet på kontinentalsockeln på ett sätt som, i vidare mån än som kan anses berättigat, medför intrång i sjöfart, fiske eller bevarandet av havets biologiska tillgångar. Stycket innehåller också en principbestämmelse till skydd för oceanografisk och annan vetenskaplig forskning på kontinentalsockeln; en kompletterande regel återfinnes i åttonde stycket.

Enligt andra stycket har strandstat rätt att uppföra de inrättningar som är erforderliga för utforskandet av sockeln och tillgodogörandet av dess naturtillgångar samt äger upprätta säkerhetszoner kring sådana inrättningar.

Tredje stycket begränsar säkerhetszonernas utsträckning till maximalt 500 meter, räknat från inrättningens yttersida. Strandstaten äger vidtagna erforderliga åtgärder för att skydda säkerhetszon. Fartyg av varje nationalitet måste respektera sådan zon.

I fjärde stycket fastslås att inrättning av här avsett slag, ehuru underkastad strandstatens jurisdiktion, ej är att betrakta som en ö och följaktligen ej, där så eljest skulle vara fallet, har eget territorialvatten.

I femte stycket föreskrives, att inrättandet av säkerhetszon måste bringas

till andra staters kännedom. Betyggande varningsanordningar skall inrättas och vidmakthållas. Anläggning, som nedlagts eller ej längre brukas, måste helt demonteras.

I sjätte stycket meddelas förbud mot att anläggningar eller säkerhetszoner placeras så, att de hindrar sjöfarten i traditionellt utnyttjade farleder, vilka är oundgängliga för den internationella sjötrafiken.

Sjunde stycket ålägger strandstaten alla de åtgärder som erfordras för att skydda havets biologiska tillgångar mot skadliga ämnen.

Enligt det förut nämnda åttonde stycket måste strandstatens samtycke inhämtas till varje forskningsåtgärd på kontinentalsockeln. Sådant samtycke får dock normalt ej vägras en kvalificerad institution, som avser bedriva uteslutande vetenskapliga undersökningar av kontinentalsockelns fysiska eller biologiska egenskaper samt publicera resultaten av dessa. Strandstaten har rätt att delta i verksamheten eller att vara representerad därvid.

Art. 6 behandlar de viktiga frågorna om bestämmande av gräns på kontinentalsockel på vilken två eller flera stater kan göra anspråk.

I första hand bör gräns bestämmas genom avtal mellan de berörda staterna. Saknas avtal skall gräns, om särskilda omständigheter ej föranleda annat, bestämmas på något av följande sätt.

Då staterna ligger mitt emot varandra, skall gränsen utgöras av mittlinjen mellan de baslinjer från vilka de berörda staternas territorialvatten beräknas.

Gränsar staterna i sidled till varandra, skall gränsen bestämmas med tillämpning av principen om lika avstånd från närmaste punkt på baslinjen för vardera statens territorialvatten.

Slutligen gives anvisningen, att gräns som bestämts med tillämpning av artikeln skall beskrivas med hänvisning till sjökort, geografiska kännetecken samt fasta riktmärken på land.

Anmärkas kan att nämnda baslinjer kan utgöras antingen av de faktiska strandlinjerna bestämda på visst sätt eller av s. k. räta baslinjer dragna mellan längst ut mot havet belägna öar, skär eller uddar.

Art. 7 stadgar, att konventionens bestämmelser ej skall inverka på strandstatens rätt att exploatera havsbottens underlag genom tunnelbyggen. I sådana fall saknar det överliggande havets djup all betydelse.

Art. 8—15 innehåller traktat tekniska föreskrifter.

I *art. 8* och *9* återfinnes bestämmelser om konventionens undertecknande och ratifikation. Tiden för undertecknande utlöpte enligt artikeln den 31 oktober 1958.

I *art. 10* stadgas om anslutning till konventionen. För stater, som i likhet med Sverige ej begagnat sin möjlighet att underteckna avtalet enligt *art. 8*, blir anslutning tekniskt det sätt varpå staten kan biträda konventionen. Anslutningsinstrument skall deponeras hos FN:s generalsekreterare.

I *art. 11* meddelas bestämmelser om konventionens ikraftträdande. Såsom redan nämnts har konventionen trätt i kraft den 10 juni 1964.

För stat, som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter dess ikraftträdande, träder den i kraft den trettionde dagen efter det staten deponerat sitt ratifikations- eller anslutningsinstrument.

Art. 12 tillerkänner var stat rätt att vid undertecknande eller ratifikation av konventionen eller vid anslutning till denna göra förbehåll med avseende på dess bestämmelser. Från denna rätts tillämpningsområde har emellertid undantagits de grundläggande bestämmelserna i *art. 1—3*.

Art. 13 föreskriver, att envar fördragsslutande part när som helst äger påkalla ändring i konventionen, sedan fem år förflutit från dagen för dess ikraftträdande. Någon uppsägningsklausul finnes icke.

I *art. 14* ålägges generalsekreteraren viss underrättelseskyldighet beträffande undertecknande av konventionen, deposition av ratifikations- eller anslutningsinstrument m. m.

Art. 15 slutligen föreskriver, att konventionens original, vars engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter äger lika vitsord, skall deponeras hos FN:s generalsekreterare.

Fakultativa protokollet

Såsom förut nämnts antog 1958 års havsrättskonferens också ett fakultativt signaturprotokoll om obligatoriskt biläggande av tvister rörande tolkningen och tillämpningen av de fyra samtidigt antagna konventionerna avseende de folkrättsliga reglerna om havet. Protokollet är sammanlänkat med konventionerna på så sätt att varje stat som biträder någon av konventionerna kan, om den så önskar, ansluta sig också till protokollet (*art. V*). Sådan anslutning innebär, att staten i förhållande till varje annan stat som biträtt protokollet ikläder sig förpliktelse att hänskjuta avgörandet av eventuell tvist om tolkningen och tillämpningen av någon av de fyra konventionerna till den internationella domstolen (*art. I*). Undantagna från förpliktelsen är tvister avseende vissa bestämmelser i konventionen om fisket och bevarandet av de levande naturtillgångarna i det fria havet, på vilka ett särskilt i konventionen reglerat förfarande skall komma till användning (*art. II*). Parterna i en tvist som faller inom protokollets tillämpningsområde är emellertid oförhindrade att genom särskild överenskommelse hänskjuta tvisten till en skiljedomstol i stället för den internationella domstolen (*art. III*). De kan också överenskomma att först söka lösa tvisten genom ett förlikningsförfarande (*art. IV*).

Departementschefen

Det har länge varit känt eller på goda vetenskapliga grunder kunnat antagas att kontinentalsockeln kring världens landområden innehåller rika

naturtillgångar. På grund av teknikens framsteg kan dessa tillgångar numera i stor utsträckning lokaliseras och tillgodogöras och de kan sålunda komma att utgöra viktiga bidrag till försörjningen av världens snabbt växande befolkning. För att så skall kunna ske måste tillgångarna brukas rationellt och skyddas mot utplundring. Detta i sin tur kräver att klarhet skapas i frågan om det rättsliga läget.

Utvecklingen mot ett folkrättsligt erkännande av särskilda kontinentalsockelsrättigheter för strandstater har gått snabbt under de senaste årtiondena. Alltjämt kan det dock möjligen ifrågasättas om några strandstaters rättigheter kan grundas på allmänna folkrättsliga regler. Uppfattningarna härom går isär inom doktrinen och något entydigt svar kan ej hämtas ur statspraxis.

Sverige, som i vart fall tidigare tagit avstånd från strandstaters unilaterala anspråk på kontinentalsockeln, synes ha goda skäl av principiell natur att ge sin anslutning till den mellanfolkliga överenskommelse som kommit till stånd i form av 1958 års konvention om kontinentalsockeln. Primärt reglerar denna konvention visserligen endast förhållandet mellan konventionsparterna, men det kan antagas att konventionen, i synnerhet om den vinner stor anslutning, får normerande betydelse även utanför kretsen av de kontraherande staterna. Från svensk synpunkt skulle detta vara att föredraga framför en fortsatt utveckling som ger spelrum för strandstaters godtycke och egenintresse.

Genom anslutning till kontinentalsockelkonventionen skulle Sverige få en säker folkrättslig grund för framställandet av anspråk på kontinentalsockeln och för genomförandet av svensk lagstiftning för reglering av de frågor rörande koncessionsförfarande, jurisdiktion m. m., som aktualiseras vid en eventuell exploatering av kontinentalsockeln eller vid forskningsverksamhet inriktad på sockeln. Vad beträffar sådan lagstiftning vill jag erinra om att Kungl. Maj: t denna dag bemyndigat chefen för justitiedepartementet att tillkalla sakkunniga för att framlägga förslag därom.

Om förekomsten av naturtillgångar i den kontinentalsockel på vilken Sverige kan göra anspråk är hittills föga känt. Enligt uttalande från sakkunnigt håll är emellertid den geologiska strukturen sådan att fyndigheter väl kan tänkas förekomma av exempelvis naturgas och olja. Ett visst intresse för igångsättande av undersökningar har också gjort sig märkbart. Detta har tagit sig uttryck i bl. a. förfrågningar angående möjligheterna att erhålla undersökningstillstånd berörande kontinentalsockeln.

I samband med att Sverige ansluter sig till konventionen och uttryckligen gör gällande anspråk på kontinentalsockeln kommer vissa gränsfrågor avseende kontinentalsockeln att uppstå i förhållandet till grannstaterna vid de vatten som omger Sveriges kuster. Utanför den svenska territorialgränsen vidtager nämligen en kontinentalsockel i konventionens mening som utan avbrott får anses sträcka sig till andra strandstaters territorialgräns.

Större vattendjup än 200 meter finnes visserligen på några ställen i Östersjöområdet och Skagerack men på grund av deras belägenhet och begränsade omfattning torde de icke kunna anses skära av kontinentalsockeln mellan de länder vilkas intressesfärer beröres. Uppdelningen av kontinentalsockeln mellan staterna kan förutsättas komma att ske på grundval av konventionens regler. Danmark, Polen och Sovjetunionen har nämligen ratificerat konventionen. Finland har vidtagit åtgärder i ratifikations syfte och Norge har upptagit principerna i konventionens regler i sin lagstiftning. Konventionens primära regel är att gräns på kontinentalsockeln skall bestämmas genom avtal. Saknas avtal gäller som subsidiär huvudregel att uppdelningen av kontinentalsockel, som gränsar till mer än en stat, skall ske på grund av en mittlinje mellan baslinjerna för berörda staters territorialvatten, om staterna ligger mitt emot varandra, och efter principen om lika avstånd från dessa baslinjer, om staterna gränsar till varandra i sidled. Denna subsidiära huvudregel i konventionen synes på ett i princip tillfredsställande sätt reglera avgränsningsfrågorna. Utredning kommer emellertid att ske i syfte att klargöra i vad mån omständigheter föreligger som enligt svensk uppfattning bör föranleda avvikelser från denna huvudregels tillämpning på uppdelningen av kontinentalsockeln mellan Sverige och andra stater.

Konventionen saknar bestämmelser om ett obligatoriskt skiljedomsförfarande för slitande av tvister om konventionens tolkning och tillämpning. Sådana bestämmelser hade föreslagits av kommissionen för internationell rätt men förslaget därom samlade icke den erforderliga majoriteten vid havsrättskonferensen i Genève. Till följd därav ansåg sig bl. a. den svenska delegationen icke kunna rösta för konventionen som helhet. Avsaknaden av skiljedomsbestämmelser bör dock icke få stå i vägen för svensk anslutning till konventionen, vars materiella innehåll kan betecknas som i huvudsak tillfredsställande särskilt i betraktande av att det utgör en kompromiss mellan å ena sidan stater som velat värna havens frihet även i detta sammanhang och å andra sidan stater som velat i konventionen inskriva bestämmelser till stöd för långtgående anspråk på såväl sockeln som vattnen däröver.

Det fakultativa protokollet om obligatoriskt biläggande av tvister ger viss ersättning för de av Sverige och många andra stater förordade bestämmelserna i själva konventionen om ett obligatoriskt skiljedomsförfarande för tvisters avgörande och kan sägas kompensera avsaknaden av sådana bestämmelser i samma utsträckning som konventionsparterna biträder protokollet. Någon helt tillfredsställande ersättning kan protokollet emellertid icke väntas bli. De stater som motsatte sig skiljedomsbestämmelser i konventionen, däribland östersjöstaterna Polen och Sovjetunionen, måste nämligen antagas ställa sig lika avvisande till det fakultativa protokollet som till nämnda bestämmelser. Även om sålunda bristen i konventionen icke kan elimineras genom det fakultativa protokollet synes Sverige böra bi-

träda detta och därigenom ge stöd åt skiljedomstanken i detta sammanhang.

På grund av att det fakultativa protokollet anknutits icke blott till kontinentalsockelkonventionen utan också till de tre andra förut nämnda konventionerna avseende de folkrättsliga reglerna om havet kommer svensk anslutning till protokollet i det nu aktuella sammanhanget att innebära att Sverige blir bundet — bortsett från den eventuella reservationsmöjligheten — enligt protokollets regler även vad gäller de tre andra konventionerna, om och när Sverige biträder dessa. Ett sådant resultat skulle stå i överensstämmelse med den ståndpunkt som här förordats vad gäller kontinentalsockeln och ter sig helt godtagbart mot bakgrunden av Sveriges traditionellt positiva inställning till grundsatsen om fredlig lösning av internationella tvister genom deras hänskjutande till internationellt organ. En förpliktelse enligt det fakultativa protokollet skulle för övrigt i viss utsträckning sammanfalla med åtaganden som Sverige redan tidigare gjort, bl. a. genom avgivandet av förklaring om den internationella domstolens obligatoriska behörighet i rättstvister enligt den s. k. fakultativa klausulen i den för domstolen gällande stadgan.

Under återopande av det anförda får jag föreslå, att konventionen den 29 april 1958 om kontinentalsockeln och det fakultativa signaturprotokollet samma dag rörande obligatoriskt biläggande av tvister måtte jämlikt 12 § regeringsformen framläggas för riksdagen för godkännande, och hemställas alltså

att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att godkänna konventionen och det fakultativa protokollet.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Arnold Willén

BILAGOR

**Convention on
the Continental Shelf**

The States Parties to this Convention
Have agreed as follows:

Article 1

For the purpose of these articles, the term "continental shelf" is used as referring (a) to the seabed and subsoil of the submarine areas adjacent to the coast but outside the area of the territorial sea, to a depth of 200 metres or, beyond that limit, to where the depth of the superjacent waters admits of the exploitation of the natural resources of the said areas; (b) to the seabed and subsoil of similar submarine areas adjacent to the coasts of islands.

Article 2

1. The coastal State exercises over the continental shelf sovereign rights for the purpose of exploring it and exploiting its natural resources.

2. The rights referred to in paragraph 1 of this article are exclusive in the sense that if the coastal State does not explore the continental shelf or exploit its natural resources, no one may undertake these activities, or make a claim to the continental shelf, without the express consent of the coastal State.

3. The rights of the coastal State over the continental shelf do not depend on occupation, effective or notional, or on any express proclamation.

4. The natural resources referred to in these articles consist of the mineral and other non-living resour-

**Convention sur
le Plateau Continental**

Les Etats parties à la présente Convention
Sont convenus des dispositions suivantes :

Article premier

Aux fins des présents articles, l'expression « plateau continental » est utilisée pour désigner : a) le lit de la mer et le sous-sol des régions sous-marines adjacentes aux côtes, mais situées en dehors de la mer territoriale, jusqu'à une profondeur de 200 mètres ou, au-delà de cette limite, jusqu'au point où la profondeur des eaux surjacentes permet l'exploitation des ressources naturelles desdites régions ; b) le lit de la mer et le sous-sol des régions sous-marines analogues qui sont adjacentes aux côtes des îles.

Article 2

1. L'Etat riverain exerce des droits souverains sur le plateau continental aux fins de l'exploration de celui-ci et de l'exploitation de ses ressources naturelles.

2. Les droits visés au paragraphe 1 du présent article sont exclusifs en ce sens que, si l'Etat riverain n'explore pas le plateau continental ou n'exploite pas ses ressources naturelles, nul ne peut entreprendre de telles activités ni revendiquer de droits sur le plateau continental sans le consentement exprès de l'Etat riverain.

3. Les droits de l'Etat riverain sur le plateau continental sont indépendants de l'occupation effective ou fictive aussi bien que de toute proclamation expresse.

4. Les ressources naturelles visées dans les présents articles comprennent les ressources minérales et au-

Bilaga 1

(Översättning)

**Konvention om
kontinentalsockeln**

De stater som biträda denna konvention

Ha överenskommit som följer:

Artikel 1

I förevarande artiklar förstås med uttrycket kontinentalsockeln a) havsbotten och dennas underlag i de områden under vatten, vilka gränsa till kusterna men äro belägna utanför territorialvattnet in till ett djup av 200 meter, eller, där utanför, belägna på sådant vattendjup, som medgiver tillgodogörande av naturtillgångar i sagda områden; b) havsbotten och dennas underlag i de områden under vatten, vilka på motsvarande sätt gränsa till öar.

Artikel 2

1. Strandstaten utövar suveräna rättigheter över kontinentalsockeln för dennas utforskande och tillgodogörandet av dess naturtillgångar.

2. De i stycket 1. av denna artikel avsedda rättigheterna tillkomma utslutande strandstaten i den mening en att, därest denna ej utforskar kontinentalsockeln eller tillgodogör sig dess naturtillgångar, icke heller annan äger utöva sådan verksamhet eller göra gällande rättigheter till kontinentalsockeln utan strandstatens uttryckliga medgivande.

3. Strandstatens rättigheter avseende kontinentalsockeln äro oberoende av effektivt eller symboliskt besittningstagande och av varje uttrycklig förklaring.

4. De naturtillgångar vilka avses i dessa artiklar omfatta mineraliska och andra icke levande tillgångar

ces of the seabed and subsoil together with living organisms belonging to sedentary species, that is to say, organisms which, at the harvestable stage, either are immobile on or under the seabed or are unable to move except in constant physical contact with the seabed or the subsoil.

Article 3

The rights of the coastal State over the continental shelf do not affect the legal status of the superjacent waters as high seas, or that of the airspace above those waters.

Article 4

Subject to its right to take reasonable measures for the exploration of the continental shelf and the exploitation of its natural resources, the coastal State may not impede the laying or maintenance of submarine cables or pipe lines on the continental shelf.

Article 5

1. The exploration of the continental shelf and the exploitation of its natural resources must not result in any unjustifiable interference with navigation, fishing or the conservation of the living resources of the sea, nor result in any interference with fundamental oceanographic or other scientific research carried out with the intention of open publication.

2. Subject to the provisions of paragraphs 1 and 6 of this article, the coastal State is entitled to construct and maintain or operate on the continental shelf installations and other devices necessary for its exploration and the exploitation of its natural resources, and to establish safety zones around such installa-

tres ressources non vivantes du lit de la mer et du sous-sol, ainsi que les organismes vivants qui appartiennent aux espèces sédentaires, c'est-à-dire les organismes qui, au stade où ils peuvent être pêchés, sont soit immobiles sur le lit de la mer ou au-dessous de ce lit, soit incapables de se déplacer si ce n'est en restant constamment en contact physique avec le lit de la mer ou le sous-sol.

Article 3

Les droits de l'Etat riverain sur le plateau continental ne portent pas atteinte au régime des eaux surjacentes en tant que haute mer, ni à celui de l'espace aérien situé au-dessus de ces eaux.

Article 4

L'Etat riverain ne peut entraver la pose ou l'entretien de câbles ou de pipe-lines sous-marins sur le plateau continental, réserve faite de son droit de prendre des mesures raisonnables pour l'exploration du plateau continental et l'exploitation de ses ressources naturelles.

Article 5

1. L'exploration du plateau continental et l'exploitation de ses ressources naturelles ne doivent pas avoir pour effet de gêner d'une manière injustifiable la navigation, la pêche ou la conservation des ressources biologiques de la mer, ni de gêner les recherches océanographiques fondamentales ou les autres recherches scientifiques effectuées avec l'intention d'en publier les résultats.

2. Sous réserve des dispositions des paragraphes 1 et 6 du présent article, l'Etat riverain a le droit de construire et d'entretenir ou de faire fonctionner sur le plateau continental les installations et autres dispositifs nécessaires pour l'exploration de celui-ci et l'exploitation de ses ressources naturelles, et d'établir

på havsbotten och i dennas underlag samt de levande organismer, vilka tillhöra sedentära arter, d.v.s. organismer, vilka, på det stadium där de kunna bli föremål för fångst, äro antingen orörliga på havsbotten eller därunder, eller äro oförmögna till rörelse, annat än i ständigt fysisk beröring med havsbotten eller dennas underlag.

Artikel 3

Strandstatens rättigheter avseende kontinentalsockeln inverka ej på de rättsregler som gälla för det överliggande vattnet såsom fritt hav eller för luftrummet däröver.

Artikel 4

Strandstaten äger ej hindra utläggandet eller underhållet av kablar eller rörledningar under vattnet på kontinentalsockeln i vidare mån än som följer av dess rätt att vidtaga skäligen åtgärder för utforskandet av sockeln samt tillgodogörandet av dennas naturtillgångar.

Artikel 5

1. Utforskandet av kontinentalsockeln och tillgodogörandet av dess naturtillgångar må ej på ett oberättigat sätt lända till intrång i sjöfarten, i fisket eller i bevarandet av havets biologiska tillgångar och må ej heller lända till intrång i den oceanografiska grundforskningen eller annan vetenskaplig forskning, vars resultat äro avsedda att offentliggöras.

2. Med de inskränkningar som följa av styckena 1 och 6 av denna artikel äger strandstaten rätt att på kontinentalsockeln uppföra och underhålla eller driva de anläggningar och andra inrättningar, vilka äro erforderliga för utforskandet av sockeln och tillgodogörandet av dess naturtillgångar, samt att upprätta

tions and devices and to take in those zones measures necessary for their protection.

3. The safety zones referred to in paragraph 2 of this article may extend to a distance of 500 metres around the installations and other devices which have been erected, measured from each point of their outer edge. Ships of all nationalities must respect these safety zones.

4. Such installations and devices, though under the jurisdiction of the coastal State, do not possess the status of islands. They have no territorial sea of their own, and their presence does not affect the delimitation of the territorial sea of the coastal State.

5. Due notice must be given of the construction of any such installations, and permanent means for giving warning of their presence must be maintained. Any installations which are abandoned or disused must be entirely removed.

6. Neither the installations or devices, nor the safety zones around them, may be established where interference may be caused to the use of recognized sea lanes essential to international navigation.

7. The coastal State is obliged to undertake, in the safety zones, all appropriate measures for the protection of the living resources of the sea from harmful agents.

8. The consent of the coastal State shall be obtained in respect of any research concerning the continental shelf and undertaken there. Nevertheless the coastal State shall not normally withhold its consent if the request is submitted by a qualified institution with a view to purely scientific research into the physi-

des zones de sécurité autour de ces installations ou dispositifs et de prendre dans ces zones les mesures nécessaires à leur protection.

3. Les zones de sécurité visées au paragraphe 2 du présent article peuvent s'étendre à une distance de 500 mètres autour des installations ou autres dispositifs qui ont été aménagés, mesurée à partir de chaque point de leur bord extérieur. Les navires de toutes nationalités sont tenus de respecter ces zones de sécurité.

4. Ces installations ou dispositifs, tout en étant soumis à la juridiction de l'Etat riverain, n'ont pas le statut d'îles. Ils n'ont pas de mer territoriale qui leur soit propre, et leur présence n'influe pas sur la délimitation de la mer territoriale de l'Etat riverain.

5. Avis doit être dûment donné de la construction de ces installations, et l'entretien des moyens permanents de signalisation nécessaires doit être assuré. Toutes les installations abandonnées ou ne servant plus doivent être complètement enlevées.

6. Ni les installations ou dispositifs, ni les zones de sécurité établies autour de ceux-ci ne doivent être situés dans des parages où ils peuvent gêner l'utilisation des routes maritimes régulières indispensables à la navigation internationale.

7. L'Etat riverain est tenu de prendre dans les zones de sécurité toutes les mesures propres à protéger les ressources biologiques de la mer contre les agents nuisibles.

8. Le consentement de l'Etat riverain doit être obtenu pour toutes recherches touchant le plateau continental entreprises sur place. Toutefois, l'Etat riverain ne refusera normalement pas son consentement lorsque la demande sera présentée par une institution qualifiée, en vue de recherches de nature purement

säkerhetszoner omkring sagda anläggningar eller inrättningar och i dessa zoner vidtagna erforderliga åtgärder till deras skydd.

3. De säkerhetszoner, vilka avses i stycket 2 av denna artikel må ha en utsträckning av 500 meter, räknat från varje punkt på yttersidan av de anläggningar eller andra inrättningar som uppförts. Fartyg av varje nationalitet ha att respektera sådana säkerhetszoner.

4. Här avsedda anläggningar och inrättningar äro väl underkastade strandstatens jurisdiktion men äro ej att betrakta som öar. De ha inget eget territorialvatten och deras förekomst inverkar ej på avgränsningen av strandstatens territorialvatten.

5. Inrättandet av här avsedda anläggningar skall vederbörligen kungöras varjämte permanenta anordningar utvisande deras läge skola vidmakthållas. Varje anläggning, vilken nedlagts eller ej längre brukas, skall helt avlägsnas.

6. Varken anläggningar, inrättningar eller omkring sådana upprättade säkerhetszoner må vara belägna i farvatten, där de kunna lända till intrång i nyttjandet av sådana allmänna farleder, som äro oundgängliga för den internationella sjöfarten.

7. Strandstaten åligger att inom säkerhetszon vidtagna alla lämpliga åtgärder för att skydda havets biologiska tillgångar mot skadliga ämnen.

8. Strandstatens medgivande skall inhämtas till alla undersökningar berörande kontinentalsockeln som äro avsedda att bedrivas på platsen. Dock bör strandstaten i regel icke vägra sitt medgivande, då ansökan göres av en kvalificerad institution och åsyftar uteslutande vetenskapliga undersökningar avseende konti-

cal or biological characteristics of the continental shelf, subject to the proviso that the coastal State shall have the right, if it so desires, to participate or to be represented in the research, and that in any event the results shall be published.

Article 6

1. Where the same continental shelf is adjacent to the territories of two or more States whose coasts are opposite each other, the boundary of the continental shelf appertaining to such States shall be determined by agreement between them. In the absence of agreement, and unless another boundary line is justified by special circumstances, the boundary is the median line, every point of which is equidistant from the nearest points of the baselines from which the breadth of the territorial sea of each State is measured.

2. Where the same continental shelf is adjacent to the territories of two adjacent States, the boundary of the continental shelf shall be determined by agreement between them. In the absence of agreement, and unless another boundary line is justified by special circumstances, the boundary shall be determined by application of the principle of equidistance from the nearest points of the baselines from which the breadth of the territorial sea of each State is measured.

3. In delimiting the boundaries of the continental shelf, any lines which are drawn in accordance with the principles set out in paragraphs 1 and 2 of this article should be defined with reference to charts and geographical features as they exist at a particular date, and reference should be made to fixed permanent identifiable points on the land.

scientifique concernant les caractéristiques physiques ou biologiques du plateau continental, à condition que l'Etat riverain puisse, s'il le souhaite, participer à ces recherches ou s'y faire représenter, et qu'en tout cas les résultats en soient publiés.

Article 6

1. Dans le cas où un même plateau continental est adjacent aux territoires de deux ou plusieurs Etats dont les côtes se font face, la délimitation du plateau continental entre ces Etats est déterminée par accord entre ces Etats. A défaut d'accord, et à moins que des circonstances spéciales ne justifient une autre délimitation, celle-ci est constituée par la ligne médiane dont tous les points sont équidistants des points les plus proches des lignes de base à partir desquelles est mesurée la largeur de la mer territoriale de chacun de ces Etats.

2. Dans le cas où un même plateau continental est adjacent aux territoires de deux Etats limitrophes, la délimitation du plateau continental est déterminée par accord entre ces Etats. A défaut d'accord, et à moins que des circonstances spéciales ne justifient une autre délimitation, celle-ci s'opère par application du principe de l'équidistance des points les plus proches des lignes de base à partir desquelles est mesurée la largeur de la mer territoriale de chacun de ces Etats.

3. Lors de la délimitation du plateau continental, toute ligne de démarcation établie conformément aux principes mentionnés dans les paragraphes 1 et 2 du présent article devrait être définie par référence aux cartes et aux caractéristiques géographiques existant à une date donnée, et il devrait être fait mention de points de repère fixes et permanents à terre.

mentalsockelns fysiska eller biologiska egenskaper, och förutsatt att strandstaten, om den så önskar, äger deltaga i undersökningsarbetet eller låta sig därvid representera samt att, under alla förhållanden, resultaten därav offentliggöras.

Artikel 6

1. I de fall då samma kontinentalsockel gränsar till två eller flera mittemot varandra liggande staters territorier skall sockelns gräns mellan dessa stater bestämmas genom avtal dem emellan. I brist på avtal, och såvida icke särskilda omständigheter föranleda annat, skall gränsen utgöras av en mittlinje, på vilken varje punkt är belägen på lika stort avstånd från de närmaste punkterna på de baslinjer varifrån bredden av varje stats territorialvatten räknas.

2. I de fall då samma kontinentalsockel gränsar till två angränsande staters territorier, skall sockelns gräns bestämmas genom avtal mellan staterna. I brist på avtal, och såvida icke särskilda omständigheter föranleda annan gränslinje, skall gränsen bestämmas med tillämpning av principen om lika avstånd från de närmaste punkterna på de baslinjer varifrån bredden av vardera statens territorialvatten räknas.

3. Då gräns bestämmas på kontinentalsockeln, skall envar gränslinje, vilken fastställts i enlighet med principerna i styckena 1 och 2 av denna artikel, beskrivas med hänvisning till sådana sjökort och geografiska kännemärken, vilka vid en given tidpunkt äro för handen; därjämte skola fasta och beständiga riktmärken på land angivas.

Article 7

The provisions of these articles shall not prejudice the right of the coastal State to exploit the subsoil by means of tunnelling irrespective of the depth of water above the subsoil.

Article 8

This Convention shall, until 31 October 1958, be open for signature by all States Members of the United Nations or of any of the specialized agencies, and by any other State invited by the General Assembly of the United Nations to become a Party to the Convention.

Article 9

This Convention is subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 10

This Convention shall be open for accession by any States belonging to any of the categories mentioned in article 8. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 11

1. This Convention shall come into force on the thirtieth day following the date of deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession with the Secretary-General of the United Nations.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the twenty-second instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article 7

Les dispositions des présents articles n'affectent en rien le droit de l'Etat riverain d'exploiter le sous-sol en recourant au percement de tunnels, quelle que soit la hauteur des eaux au-dessus du sous-sol.

Article 8

La présente Convention sera, jusqu'au 31 octobre 1958, ouverte à la signature de tous les Etats Membres de l'Organisation des Nations Unies ou d'une institution spécialisée, ainsi que de tout autre Etat invité par l'Assemblée générale des Nations Unies à devenir partie à la Convention.

Article 9

La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 10

La présente Convention sera ouverte à l'adhésion de tout Etat appartenant à l'une des catégories mentionnées à l'article 8. Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 11

1. La présente Convention entrera en vigueur le trentième jour qui suivra la date du dépôt auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies du vingt-deuxième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chacun des Etats qui ratifieront la Convention ou y adhéreront après le dépôt du vingt-deuxième instrument de ratification ou d'adhésion, la Convention entrera en vigueur le trentième jour après le dépôt par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

Artikel 7

Bestämmelserna i dessa artiklar skola ej inverka på strandstatens rätt att, oavsett vattendjupet, bruka havsbottnens underlag genom anläggande av tunnlar.

Artikel 8

Denna konvention skall intill den 31 oktober 1958 vara öppen för undertecknande av envar stat, som är medlem i Förenta Nationerna eller i något av dess fackorgan, ävensom varje annan stat, som inbjudes att biträda konventionen av Förenta Nationernas generalförsamling.

Artikel 9

Denna konvention skall ratificeras. Ratifikationsinstrument skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 10

Denna konvention skall vara öppen för anslutning av envar stat, som tillhör någon av de i artikel 8 nämnda kategorierna. Anslutningsinstrument skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 11

1. Denna konvention skall träda i kraft den trettionde dagen efter den dag då det tjugandera ratifikations- eller anslutningsinstrumentet deponerats hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. För envar stat, som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter deponerandet av det tjugandera ratifikations- eller anslutningsinstrumentet, skall konventionen träda i kraft den trettionde dagen efter deponerandet av vederbörande stats ratifikations- eller anslutningsinstrument.

Article 12

1. At the time of signature, ratification or accession, any State may make reservations to articles of the Convention other than to articles 1 to 3 inclusive.

2. Any Contracting State making a reservation in accordance with the preceding paragraph may at any time withdraw the reservation by a communication to that effect addressed to the Secretary-General of the United Nations.

Article 13

1. After the expiration of a period of five years from the date on which this Convention shall enter into force, a request for the revision of this Convention may be made at any time by any Contracting Party by means of a notification in writing addressed to the Secretary-General of the United Nations.

2. The General Assembly of the United Nations shall decide upon the steps, if any, to be taken in respect of such request.

Article 14

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States Members of the United Nations and the other States referred to in article 8:

(a) Of signatures to this Convention and of the deposit of instruments of ratification or accession, in accordance with articles 8, 9 and 10;

(b) Of the date on which this Convention will come into force, in accordance with article 11;

(c) Of requests for revision in accordance with article 13;

(d) Of reservations to this Convention, in accordance with article 12.

Article 12

1. Au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, tout Etat pourra formuler des réserves aux articles de la Convention autres que les articles 1 à 3 inclus.

2. Tout Etat contractant ayant formulé des réserves conformément au paragraphe précédent pourra à tout moment les retirer par une communication à cet effet adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

Article 13

1. Après expiration d'une période de cinq ans à partir de la date à laquelle la présente Convention entrera en vigueur, une demande de révision de la présente Convention peut être formulée en tout temps, par toute partie contractante, par voie de notification écrite adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

2. L'Assemblée générale des Nations Unies statue sur les mesures à prendre, le cas échéant, au sujet de cette demande.

Article 14

Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies notifie à tous les Etats Membres de l'Organisation des Nations Unies et aux autres Etats visés à l'article 8 :

a) Les signatures apposées à la présente Convention et le dépôt des instruments de ratification ou d'adhésion, conformément aux articles 8, 9 et 10 ;

b) La date à laquelle la présente Convention entrera en vigueur, conformément à l'article 11 ;

c) Les demandes de révision présentées conformément à l'article 13 ;

d) Les réserves à cette Convention présentées conformément à l'article 12.

Artikel 12

1. Vid undertecknande, ratifikation eller anslutning äger stat göra förbehåll beträffande andra artiklar i konventionen än artiklarna 1—3.

2. Envar fördragsslutande stat, vilken med tillämpning av nästföregående stycke gjort förbehåll, äger vid varje tidpunkt återtaga dessa genom meddelande härom till Förenta Nationernas generalsekreterare.

Artikel 13

1. Efter utgången av en tid av fem år från den dag då denna konvention träder i kraft, äger envar fördragsslutande part när som helst hemställa om översyn av konventionen genom skriftlig framställning till Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. Förenta Nationernas generalförsamling skall besluta om de åtgärder vartill sådan framställning må föranleda.

Artikel 14

Förenta Nationernas generalsekreterare skall till alla Förenta Nationernas medlemsstater samt övriga stater, som avses i artikel 8, lämna meddelande om:

a) undertecknande av konventionen och deponering av ratifikations- eller anslutningsinstrument, jämlikt artiklarna 8, 9 och 10;

b) den dag då konventionen jämlikt artikel 11 träder i kraft;

c) framställning om översyn jämlikt artikel 13;

d) förbehåll avseende konventionen jämlikt artikel 12.

Article 15

The original of this Convention, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States referred to in article 8.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention.

Done at Geneva, this twenty-ninth day of April one thousand nine hundred and fifty-eight.

Article 15

L'original de la présente Convention, dont les textes anglais, chinois, espagnol, français et russe font également foi, sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies, qui en fera tenir copie certifiée conforme à tous les Etats visés à l'article 8.

En foi de quoi les plénipotentiaires sous-signés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé la présente Convention.

Fait à Genève, le vingt-neuf avril mil neuf cent cinquante-huit.

Artikel 15

Originalen till denna konvention, vars engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter äga lika vitsord, skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare, som skall sända bestyrkta kopior därav till alla stater som avses i artikel 8.

Till bekräftelse härav ha undertecknade befullmäktigade ombud, därtill vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, underskrivit denna konvention.

Som skedde i Genève den tjugonionde april nittonhundrafemtioåtta.

Optional protocol of signature concerning the compulsory settlement of disputes

The States Parties to this Protocol and to any one or more of the Conventions on the Law of the Sea adopted by the United Nations Conference on the Law of the Sea held at Geneva from 24 February to 27 April 1958,

Expressing their wish to resort, in all matters concerning them in respect of any dispute arising out of the interpretation or application of any article of any Convention on the Law of the Sea of 29 April 1958, to the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice, unless some other form of settlement is provided in the Convention or has been agreed upon by the Parties within a reasonable period,

Have agreed as follows:

Article I

Disputes arising out of the interpretation or application of any Convention on the Law of the Sea shall lie within the compulsory jurisdiction of the International Court of Justice, and may accordingly be brought before the Court by an application made by any party to the dispute being a Party to this Protocol.

Article II

This undertaking relates to all the provisions of any Convention on the Law of the Sea except, in the Convention on Fishing and Conservation of the Living Resources of the High Seas, articles 4, 5, 6, 7 and 8, to

Protocole de signature facultative concernant le règlement obligatoire des différends

Les Etats parties au présent Protocole et à l'une quelconque ou à plusieurs des conventions sur le droit de la mer adoptées par la Conférence des Nations Unies sur le droit de la mer, qui s'est tenue à Genève du 24 février au 27 avril 1958,

Exprimant leur désir de recourir, pour ce qui les concerne, à la juridiction obligatoire de la Cour internationale de Justice pour la solution de tous différends touchant l'interprétation ou l'application de tous les articles de toutes les conventions sur le droit de la mer en date du 29 avril 1958, à moins qu'un autre mode de règlement n'ait été prévu dans la convention ou n'ait été accepté d'un commun accord par les parties dans un délai raisonnable,

Sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Les différends relatifs à l'interprétation ou à l'application de toutes les conventions sur le droit de la mer relèveront de la compétence obligatoire de la Cour internationale de Justice, qui, à ce titre, pourra être saisie par une requête de toute partie au différend qui sera elle-même partie au présent Protocole.

Article II

Le présent engagement vise l'ensemble des dispositions de toutes les conventions sur le droit de la mer, à l'exception des articles 4, 5, 6, 7 et 8 de la Convention sur la pêche et la conservation des ressources bio-

Bilaga 2

(Översättning)

Fakultativt signaturprotokoll rörande obligatoriskt biläggande av tvister

De stater, som biträda detta protokoll och en eller flera av de havsrättskonventioner som antagits av Förenta Nationernas den 24 februari—den 27 april 1958 avhållna havsrättskonferens,

ha uttryckt sin önskan att för sin del underkasta sig den internationella domstolens obligatoriska domsrätt för slitandet av varje tvist rörande tolkningen och tillämpningen av artiklarna i någon av de den 29 april 1958 dagtecknade havsrättskonventionerna, såframt icke annat sätt för tvistens biläggande föreskrivits i den berörda konventionen eller inom skälig tid avtalats av parterna, och

ha överenskommit som följer:

Artikel I

Tvist rörande tolkningen eller tillämpningen av någon av havsrättskonventionerna faller under den internationella domstolens obligatoriska domsrätt och må i enlighet härmed anhängiggöras vid domstolen av part i tvisten som själv biträtt detta protokoll.

Artikel II

Detta åtagande gäller havsrättskonventionernas samtliga bestämmelser med undantag av artiklarna 4, 5, 6, 7 och 8 i konventionen rörande fisket och bevarandet av de levande naturtillgångarna i det fria

which articles 9, 10, 11 and 12 of that Convention remain applicable.

Article III

The Parties may agree, within a period of two months after one party has notified its opinion to the other that a dispute exists, to resort not to the International Court of Justice but to an arbitral tribunal. After the expiry of the said period, either Party to this Protocol may bring the dispute before the Court by an application.

Article IV

1. Within the same period of two months, the Parties to this Protocol may agree to adopt a conciliation procedure before resorting to the International Court of Justice.

2. The conciliation commission shall make its recommendations within five months after its appointment. If its recommendations are not accepted by the parties to the dispute within two months after they have been delivered, either party may bring the dispute before the Court by an application.

Article V

This Protocol shall remain open for signature by all States who become Parties to any Convention on the Law of the Sea adopted by the United Nations Conference on the Law of the Sea and is subject to ratification, where necessary, according to the constitutional requirements of the signatory States.

Article VI

The Secretary-General of the United Nations shall inform all States who become Parties to any

logiques de la haute mer, auxquels les articles 9, 10, 11 et 12 de cette convention demeurent applicables.

Article III

Les parties peuvent convenir, dans un délai de deux mois après notification par une partie à l'autre qu'il existe, à son avis, un litige, d'adopter d'un commun accord, au lieu du recours à la Cour internationale de Justice, une procédure devant un tribunal d'arbitrage. Ce délai étant écoulé, chaque partie au présent Protocole peut, par voie de requête, saisir la Cour du différend.

Article IV

1. Les parties au présent Protocole peuvent également convenir d'un commun accord, dans le même délai de deux mois, de recourir à une procédure de conciliation avant d'en appeler à la Cour internationale de Justice.

2. La Commission de conciliation devra formuler ses recommandations dans les cinq mois suivant sa constitution. Si celles-ci ne sont pas acceptées par les parties au litige dans l'espace de deux mois après leur énoncé, chaque partie sera libre de saisir la Cour du différend par voie de requête.

Article V

Le présent Protocole restera ouvert à la signature de tous les Etats qui deviendront parties à l'une quelconque des conventions sur le droit de la mer adoptées par la Conférence des Nations Unies sur le droit de la mer et est, le cas échéant, soumis à ratification, conformément aux dispositions constitutionnelles des Etats signataires.

Article VI

Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies informera tous les Etats qui devien-

havet. På dessa förbli artiklarna 9, 10, 11 och 12 i samma konvention tillämpliga.

Artikel III

Inom en frist av två månader efter det part underrättat motparten om att enligt partens uppfattning tvist föreligger, må parterna överenskomma om att hänskjuta tvisten till skiljedom i stället för till den internationella domstolen. När nämnda frist utlöpt må endera parten medelst ansökan anhängiggöra tvisten vid domstolen.

Artikel IV

1. Inom samma frist av två månader må parterna överenskomma om att underkasta sig ett förlikningsförfarande innan hänvändelse sker till den internationella domstolen.

2. Förlikningskommissionen skall framlägga sitt förslag inom fem månader efter det att den tillsatts. Om detta icke antages av parterna i tvisten inom två månader efter dess framläggande, må endera parten medelst ansökan anhängiggöra tvisten vid domstolen.

Artikel V

Detta protokoll skall hållas öppet för undertecknande av alla stater som biträda någon av de av Förenta Nationernas havsrättskonferens antagna havsrättskonventionerna och skall ratificeras i de fall då detta erfordras enligt de undertecknande staternas konstitutionella regler.

Artikel VI

Förenta Nationernas generalsekreterare skall underrätta alla stater som biträda någon av havsrättskon-

Convention on the Law of the Sea of signatures to this Protocol and of the deposit of instruments of ratification in accordance with article V.

Article VII

The original of this Protocol, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified copies thereof to all States referred to in article V.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

Done at Geneva, this twenty-ninth day of April one thousand nine hundred and fifty-eight.

ment parties à l'une quelconque des conventions sur le droit de la mer des signatures apposées au présent Protocole et du dépôt des instruments de ratification conformément à l'article V.

Article VII

L'original du présent Protocole, dont les textes chinois, anglais, français, russe et espagnol font également foi, sera déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies qui en adressera des copies certifiées conformes à tous les États visés à l'article V.

En foi de quoi les plénipotentiaires soussignés, dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Protocole.

Fait à Genève, le vingt-neuf avril mil neuf cent cinquante-huit.

ventionerna om undertecknande av detta protokoll och om deponering av ratifikationsinstrument i enlighet med artikel V.

Artikel VII

Originalen till detta protokoll, vars engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter äga lika vitsord, skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare, som skall överlämna bestyrkta avskrifter därav till alla i artikel V angivna stater.

Till bekräftelse härav ha undertecknade befullmäktigade ombud, därtill vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, underskrivit detta protokoll.

Som skedde i Genève den tjugonionde april nittonhundrafemtioåtta.